

Utvärdering av Gemensam kraft

1. Inledning

Gemensam kraft är ett projekt som bedrivs under perioden 230401-260331, med finansiering av Samordningsförbundet Skåne Nordost. Projektet bedrivs i samverkan mellan kommunerna Bromölla, Hässleholm, Kristianstad, Osby och Östra Göinge samt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Samordningsförbundet Skåne Nordost har gett Tranquist Utvärdering i uppdrag att utvärdera Gemensam kraft, i syfte att leverera ett underlag inför beslut om eventuell förlängning av den finansierade insatsen. Utgångspunkten är att analysera och summera uppnådda resultat samt resonera kring förändrad utformning av en eventuell ny satsning.

Gemensam kraft är ett ambitiöst projekt som samlar fem kommuner tillsammans med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Projektet vilar på antagandet att individer som står långt ifrån arbetsmarknaden gynnas av en kombination av förrehabiliterande insatser, strukturerad samverkan och arbetsplatsförlagda aktiviteter. Gemensam kraft riktar sig därför till individer som har behov av att aktiveras i form av förrehabiliterande insatser som ett steg på väg mot arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsenheten i respektive kommun ansvarar för insatser och aktiviteter för deltagarna.

Projektet riktar sig till två olika målgrupper – deltagare från Försäkringskassan samt ekonomiskt bistånd inom berörda kommuner. Projektets mål utgår från följande punkter:

- 100% av de inskrivna deltagarna ska ha genomgått progressionsmätning enligt BIP.
- 100% av de inskrivna deltagarna ska ha en individuell plan med parallella aktiviteter som kontinuerligt utvecklas med individens behov och utveckling.
- 100% av de inskrivna deltagarna ska vara ute på arbetsplats (jobb fokuserad aktivitet) inom 8-10 veckor från start per individ.
- 50% av de som deltar i projektet ska efter avslut i projektet ha uppnått:
 - rustade för rehabiliteringssamverkan FK/AF
 - rustade för Arbetsförmedlingens ordinarie insatser
 - arbete eller studier
 - sjukersättning/aktivitetsersättning.

2. Resultat och utveckling

2.1 Inskrivning, genomströmning och status

Totalt sett har det till och med november 2025 remitterats 385 deltagare till Gemensam kraft. Dessa fördelar sig mellan kommunerna och de två remitterande parterna enligt tabellen nedan. Av tabellen framgår att merparten av de remitterade deltagarna (71%) har kommit från Försäkringskassan.

Tabell 1. Antal remitterade deltagare till Gemensam kraft. Tom november 2025.

	Försäkringskassan		Kommun		Totalt
Antal inskrivna deltagare	273	71%	112	29%	385
Varav i kommun					
Bromölla	27	84%	5	16%	32
Hässleholm	55	52%	51	48%	106
Kristianstad	131	83%	27	17%	158
Osby	26	52%	24	48%	50
Östra Göinge	34	87%	5	13%	39

Av de 385 deltagare som anvisats till projektet uppges att 77 deltagare (20%) ej påbörjat deltagande i Gemensam kraft. Totalt innebär detta att **308 deltagare erhållit stöd** genom projektet.

3.2 Resultat i relation till projektmål

Av de 308 deltagare som erhållit stöd genom projektet uppges 209 individer ha avslutats som deltagare i Gemensam kraft. I tabellen nedan redovisas fördelningen av avslutsorsaker i de respektive kommunerna. Av tabellen framgår att "Åter remittent" och "Fortsatt arbetsrehab via Af/Fk" är de vanligaste avslutsorsakerna, vilket är i enlighet med ansökan. Detta eftersom Gemensam kraft utgör en förrehabiliterande insats där målet huvudsakligen är fortsatt planering mot arbete eller studier.

Tabell 2. Avslutsorsaker hos avslutade deltagare. Tom november 2025.

	Bromölla	Hässleholm	Kristianstad	Osby	Ö Göinge	Totalt
Antal avslutade deltagare	11	56	90	26	26	209
Varav andel per avslutsorsak						
Arbete ej subvention	9%	0%	2%	0%	0%	1%
Arbete med subvention	0%	2%	0%	0%	0%	0%
Avbrott på egen begäran	0%	2%	1%	0%	4%	1%
Avslut av annat skäl	9%	5%	3%	8%	8%	5%
Fortsatt arbetsrehab via Af/Fk	36%	23%	37%	15%	15%	28%
Fortsatt arbetsrehab via kommun	0%	2%	6%	15%	4%	5%
Studier	0%	2%	3%	0%	0%	2%
Åter remittent	45%	64%	48%	62%	69%	56%

Rapporterade resultat pekar på en successivt förbättrad utveckling under projekttiden, särskilt under 2025. En viktigt resultat är att Försäkringskassan uppger att 34 deltagare skrivits in i rehabiliteringssamverkan genom projektet. Av dessa kvarstår en mycket stor andel i detta program. Detta stärker hypotesen att projektets arbetssätt skapar progression även när den inte omedelbart mynnar ut i arbete eller studier.

En viktig observation är att projektets resultat behöver förstås i relation till målgruppens förutsättningar. För personer som stått långt från arbetsmarknaden under lång tid kan även små steg – såsom ökad stabilitet, struktur i vardagen eller återuppväckt tilltro till sin egen förmåga – vara betydelsefulla indikatorer på utveckling. I de som går åter remittent finns således många som fått en fortsatt planering mot arbete eller varaktig försörjning.

Av ansökan framgår att målet för Gemensam kraft är att 50 procent av deltagare ska uppnå vad som definieras som ett positivt resultat. I tabellen nedan redovisas den totala måluppfyllelsen enligt dessa kriterier, fördelat på det år som deltagare avslutats från projektet. Totalt är det 195 deltagare som återfinns i denna sammanställning. Av tabellen syns att resultaten utvecklats över tid, särskilt avseende övergång till rehabiliteringssamverkan efter avslut i Gemensam kraft.

	2023	2024	2025	(tom)	Summa
Total antal avslutade deltagare	4	94	83	14	195
Varav med avslutsanledning					
Arbete ej subvention	0%	3%	0%	0%	1%
Arbete med subvention	0%	0%	1%	0%	0%
Fortsatt arbetsrehab via Af/Fk	0%	20%	31%	67%	28%
Studier	0%	4%	0%	0%	2%
Åter remittent - AF ordinarie	0%	0%	2%	0%	1%
Åter remittent - Ansökan om aktivitet ersättning	0%	0%	2%	0%	1%
Åter remittent - Ansökan om sjukersättning	0%	8%	7%	7%	7%
Total andel positiva resultat	0%	35%	44%	73%	41%

3.3 Erfarenheter från Gemensam kraft

Generellt har berörda medarbetare och chefer som tillfrågats genomgående förmedlat positiva erfarenheter från arbetet med Gemensam kraft. Inledningsvis har utvecklingen påverkats negativt av otydlighet i målsättningar och förutsättningar för arbetet i projektet. Till detta har varit svårt att identifiera (rätt) deltagare för projektet. En ändamålsenlig dialog i styrgrupp och samarbete mellan projektledare i kommunerna beskrivs sedan som framgångsfaktor när det gäller att skapa tydlighet kring förutsättningarna.

En positiv utveckling under projektet beskrivs särskilt i termer av en förbättrad samverkan mellan kommunerna och Försäkringskassan och det arbetssätt som utvecklats i projektet med grund i BIP. Just samverkan beskrivs genomgående som en av projektets största framgångsfaktorer. Det finns flera dimensioner av detta:

- Förbättrad förståelse mellan myndigheter och kommuner.
- Etablerade rutiner för informationsutbyte.
- Fördjupad kunskap om varandras uppdrag och begränsningar.
- Ökad samsyn kring målgruppens behov.

Övergången från interna till externa arbetsplatser har varit en av projektets mest omfattande strukturella förändringar. Kommuner med tidigare etablerade arbetsmarknadsenheter hade i detta avseende ett försprång, medan andra behövt bygga upp nya rutiner, kontakter och strukturer. Det arbetsplatsinriktade arbetet beskrivs ha fungerat som en pedagogisk metod: det skapar tydliga krav, realistiska bedömningar av arbetsförmåga och en konkret arena för utveckling. Samtidigt kräver det betydande samordningskapacitet, särskilt när individer har varierande funktionsförmåga, motivation eller stabilitet. Flera kommuner beskriver också att de nu använder BIP även i ordinarie verksamhet, vilket tydligt visar på metodens etableringsgrad.

Ett särskilt mervärde som beskrivs är att kommunerna inte hade arbetat med deltagare från Försäkringskassan utan projektet. Kommuner beskrivs ha ett politiskt uppdrag att prioritera arbetet med individer som uppbär ekonomiskt bistånd, och i detta sammanhang har projektet öppnat möjligheter för kommuner att arbeta med deltagare från Försäkringskassan. Som en följd av detta rapporteras ett lärande hos kommunerna då Försäkringskassans målgrupp beskrivs ha andra förutsättningar, ett annat socialt kapital med sjukskrivningsproblematik, än de individer som uppbär ekonomiskt bistånd. Lärandet beskrivs även ha påverkat inställningen (tilltron) till den egna målgruppen inom kommunerna på ett positivt sätt.

En utmaning för hållbart resultat som rapporteras från projektet är tillgång till övergång till rehabiliteringssamverkan samt förutsättningar för övergångar. När deltagaren är färdig med stöd i projektet uppstår ledtider i väntan på inskrivning i rehabiliteringssamverkan. Deltagare behöver i detta ha fortsatt stöd i väntan på start i nästa aktivitet. Detta gäller generellt för övergångar, men beskrivs vara särskilt aktuellt vid start i rehabiliteringssamverkan. Därefter beskrivs det finnas en brist på samverkan och utveckling hos Arbetsförmedlingen för att erbjuda ett anpassat stöd för deltagare som fått ett tidigare förhållande till stöd.

För fortsatt arbete efter projektet beskrivs det finnas en särskild strategisk utmaning i att kommunerna inte har det politiska uppdraget att arbeta med Försäkringskassans målgrupp utanför projektet.

4. Sammanfattning

Sammantaget konstateras att det finns generellt positiva uppfattningar om utvecklingen i projektet, särskilt samverkan mellan kommuner och Försäkringskassan samt utvecklingen av arbetssätt enligt BIP. Utmaningar med inledande otydligheter tycks ha klarnat efter tydliggörande i styrgruppen. Under projektet beskrivs

inriktningen på att arbeta mer arbetsplatsinriktat ha bidragit med ett lärande hos kommunerna, som haft olika förutsättningar för detta givet tidigare organisation.

En central del av projektet är att kommunerna har arbetat med en målgrupp från Försäkringskassan som de annars inte skulle ha arbetat med. Detta har till viss del varit utmanande men utvecklande då sjukskrivna personer generellt har andra förutsättningar än personer på ekonomiskt bistånd. Efter utvecklade arbetssätt beskrivs också en positiv utveckling av resultat under 2025, särskilt när det gäller övergång till rehabiliteringssamverkan. Det kan konstateras att projektfinansieringen har möjliggjort kommunernas arbete med en målgrupp som annars inte är prioriterad. Därav följer även utmaningar kring fortsatt arbete med denna målgrupp utan projektet. Arbete med deltagare på ekonomiskt bistånd beskrivs på andra sidan kunna fortsätta i ordinarie drift. Samtidigt är det tydligt att det finns fortsatt behov av förrehabiliterande insatser enligt projektet, särskilt för Försäkringskassans målgrupp. Detta är ett område som ofta täcks av Finsam.

Gemensam kraft framstår som en viktig satsning som skapat lärande, utveckling och strukturell förändring. Den har visat att målgruppen – även deltagare med stora avstånd till arbetsmarknaden – kan göra tydliga stegförflyttningar när rätt stöd erbjuds. Projektets potential är stor, men för att nå full effekt krävs att samverkansstrukturer stärks, resultat följs upp mer systematiskt och ansvarsfördelningen mellan aktörer tydliggörs.

Det finns fortsatt ett betydande behov av förrehabiliterande insatser och projektet visar att detta arbete är möjligt, men kräver rätt förutsättningar, mandat och resurser. En fortsatt satsning skulle inte bara bygga vidare på projektets resultat – den skulle också bidra till en mer sammanhållen struktur för stöd till individer med komplexa behov.

5. Rekommendationer inför fortsatt satsning

Utifrån resonemangen ovan avslutas detta PM med förslag till utveckling inför kommande arbete, i enlighet med erfarenheterna från Gemensam kraft:

- Skapa tydliga inskrivningskriterier och målgruppsdefinitioner för vilka individer som bör omfattas av insatserna.
- Etablera ett gemensamt uppföljningssystem som möjliggör löpande analys utifrån uppsatta mål.
- Förhandla fram stabila samverkansstrukturer mellan samtliga berörda parter redan vid start av finansierade projekt.
- Stärk arbetet med externa arbetsplatser och utveckla modeller för stöd i övergångar till steg efter projektinsatsen, särskilt i förhållande till rehabiliteringssamverkan.
- Klargör förutsättningar för kommunernas framtida uppdrag i relation till Försäkringskassans målgrupp.
- Integrera projektets arbetssätt i ordinarie verksamhet där det är möjligt, vilket särskilt gäller arbetet med deltagare från ekonomiskt bistånd.